

בְּזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַר

ספר
שְׁלוֹם בֵּית

פְּרָקִים א - ה

אזהרה ובקשה לבנות ישראל
הצנועות והכשרות

הנהגות טובות שתתנהג בהם
אשה כשרה בנוגע בינה לבין
בעלה.

יצא לאור על ידי

וועד להצלת קדושת בנות ישראל

ברוקלין נוא יארק - שנת תשס"ד לפ"ק

בְּעֵזַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ

סֵפֶר שְׁלוֹם בֵּית

פרקים א - ה

פרק א'

מה נקרא אשה כשרה?

אמרו חכמינו זכרונם לברכה "אין לך אשה כשרה בנשים, אלא שעושה רצון בעלה" א. ואיתא במסכת נדרים (דף סו ע"ב): אחד מבני בבל עלה לארץ ישראל ונשא אשה לשם וכו', אמר לה שתביאה לו שני "בוציני" שבלשונו של הבעל בבבל היו קוראים לדלועים שהיא וואדער מילון היו קוראים "בוציני", ובארץ ישראל היו קוראים למנורות "בוציני", והביאה לו שני מנורות. אמר לה הבעל שתשברו אותם על ראש הפתח, שהיו קוראים בבל אריש בבא, ונתכון לומר על ראש הפתח, והיה שם התנא ששמו היה בבא בן בוטא עמד שם ודן את הדין, והלכה לקראתו

(א) הגהות מיימנות (פרק ט"ו) בשם תנא דבי אליהו רבא (פרק ט),

אבן העזר (סימן ס"ט).

ושברתם על ראשו. אמר לה התנא מה זה שעשית? אמרה לו כך צוני בעלי! אמר לה בתי! את עשית רצון בעליך, המקום ירחם עליך ויוציא ממך בנים כבבא. הכוונה שיהיה לה בנים צדיקים כמו התנא בבא. רואים מזה איך שהתנא הקדוש החשיב את תמימות האשה שעשתה רצון בעלה אפילו על ידי פגיעה בכבודו של התנא, והתנא הבין שלא היתה כוונת האשה לפגוע בכבודו אלא לעשות רצון בעלה. ועל ידי כן נתן לה הברכה שיהיו לה שני בנים כמותו. מכאן אנו רואים גודל מעלת האשה העושה רצון בעלה.

(ב) זעהן מיר פון דא די גרויסקייט פון א פרוי וואס קומט נאך דעם ווילן פון איר מאן.

די גמרא פארציילט א מעשה נישט ווי טייל פרויען וואס צוליב זייערע קאפריזן און פארלאנגען וואס זיי ווילן ארויפצווינגען אופן מאן נאך צוקומען זייערע פארלאנגען פארשפעטיגען זיי און שטיפן אפ דעם זמן טבילה, און שפעטער אין די ריינע טעג ווען זיי ווייסן אז דער מאן זיכט זייער נאנטקייט שטיפן זיי אפ מיט פארשידענע תירוצים, אין דאס איז גורם צו געוואלדיגע מכשולות.

קודם כל צושטערט עס דעם שלום בית, אז ווען דער מאן זיכט איר נאנטקייט טוט זי אים דערוואטערן, ובפרט היינט אין אזא פארדארבען דור ווען דער מאן איז אויסגעשטעלט צו גרויסע נסיונות זייענדיג דורכן טאג אין די פארדארבענע גאסען און אזוי אויך אין די פארבריקן און אופיסעס, ווי מען גייט כמעט נישט אנגעטוהן נאר ווי די בהמות. איז דאך די דערווייטערקייט פון די פרוי צום מאן קען עס דערפירן צום מאן צו שרעקליכע אומגליקען ביז צו דעם אריינפאלן אין די נעץ פון פרעמדע פרויען צו גואישע צו אידישע צו נישט פארהיירעטע צו פארהיירעטע רח"ל.

און אפילו ווען דער מאן איז עומד בניסיון, אבער דאס זיין דערוואטערט פון די פרוי ברענגט איהם צו אומריינע מחשבות, וואס די תוצאה איז אז עס ברענגט צו גאר גרויסע עבירות

ווי עס שטייט אין זוהר הקדוש און אזוי שטייט אין שלחן ערוך אבן העזר אז די עבירה איז פון די גרעסטע עבירות אין די תורה, און אויך ווערט געברענגט אין ספרים אויף דעם מאמר חז"ל הכל תלוי במז"ל אלץ איז תלוי אין מז"ל טייטשען ספרים מז"ל איז ראשי תיבות מוציא זרע לבטלה שטייט אין ספרים אז אפילו דער מענטש איז געבוירן אין גאר א געהויבענען מזל אין א מזל פון פיהל גיטס און רייכטום געזוונט און פרנסה און געהויבענע קינדער אדער דורך דעם שרעקליכען זינד ווערט פון גאלד בלאטע, טראץ די דערנידערונגען וואס דער מענטש וועט דורך גיין אויף די וועלט אין אלע ענינים פון בני חיי ומזוני געזונט און פרנסה און קינדער, דאס איז די פרוכט אויף דער וועלט. אבער דער קרן איז אוועק געלייגט אויף יענע וועלט, אין די טיפענישן פון שאול תחתית אין ברענענדיגען גיהנום, און וועט ארויסגעשטויסען ווערן פון די מחיצה פון די שכינה הקדושה, און נישט קענען זיין פון די צדיקים וואס ווי חז"ל זאגן עטרותיהם בראשיהם די קרוין אויף זייער קאפ ונהנים מזיו השכינה און הנאה האבן פון די ליכטיקייט פון די שכינה וואס חז"ל זאגן אויף דעם, אז איין קליינע צייט פון זיין אין די מחיצה פון השי"ת אין הנאה האבן פון זיין ליכטיגקייט איז מער ווערט פון אלע פארגעניגעס אינאיינעם, אפילו ווען א מענטש זאל לעבען גאנצע 6 טויזנט יאר אין די גאנצע צייט זאל ער זיין א מלך איבער די גאנצע וועלט אין קיינמאל קיין עגמת נפש נישט האבן קומט דאס נישט צו דעם פארגעניגען פון א קליינע וויילע אויף יענע וועלט.

אין דעם אלעם טראגט די פרוי די הויפט שולד און וועט מוזען טיילן

דעם אומגליקליכען גורל אויף ביידע וועלטן.

אויך ווערט געברענגט פארשידענע מעשיות, איינס פון די מעשיות

איז פארגעקומען נישט לאנג צוריק אין עיר הקודש צפת אין ארץ ישראל,

לכן באנו בזה לעורר אודות מעשים לא טובים של נשים שרוצות לכוף בעליהן למלא רצונם, כגון לקנות להם בגדים יקרים ושאר מיני מותרות שקורין "לוקסוס" Luxery, ובגלל זה מאחרין את זמן הטבילה.

ואפילו בימי טהרתן, כשהבעל רוצה את קרבתן, דוחים אותו ב"משאת שוא ומדוחים": ראשי כואב לי, אני עייפה וכדומה. וזה גורם למכשולות גדולות. קודם כל זה מפריע את השלום בית, שבשעה שהבעל רוצה את קרבתה היא מדחה אותו והוא יודע שתירוצים שלה בשקר יסודם, רק מפני איזה שנאה או נקמה כנגדו, וזה מלבה אש המחלוקת ושנאה ביניהם, ואחריתה מי ישורנו.

וגורם שיתן חס ושלום עינו ודעתו באחרת, ואחר כך אפילו כשיהי' עמה יחשוב באחרת ומחשבה כזו פוגם מאד

ווי א מקוה יודענע האט פלוצלינג דערזעהן פאר זיך א פרוי וואס זי איז שוין געווען אוועק פון די וועלט און זי האט געזאגט פאר די מקוה יודענע אז מען פירט זי צו טבילה אין א פייערדיגע מקוה פאר יעדען מאל וואס זי האט פארשפעטיגט דעם זמן טבילה וועט זי מוזן געטויבלט ווערען אין די פייערדיגע מקוואות.

דעריבער ווענדן מיר זיך צו בנות ישראל הכשרות צו גיין בדרך פון אמותינו הקדושים חס ושלום נישט אפצושטיפן דעם זמן טבילה און נישט אפצושטיפען דעם מאן ווען ער פארלאנגט איר נאנטקייט. ובזכות דעם וועלן זיי געהאלפן ווערן מיט בני חיי ומזוני רויחא אמן.

דער הייליגער שבט מוסר שרייבט אין פרק כ"ד וזה לשון קדשו:

את הילדים הנולדים להיות אינם הגונים כדאיתא בשו"ע
או"ח סימן ר"מ ע"ש.

ובפרט בדורנו דור פרוץ כדור המבול, והבעל בשביל
פרנסתו צריך לשוט ברחובות ובמקומות עבודה שהנשים
מהלכות ערומות כבהמות, אחד מתפקידי האשה לשמור
את הבעל מחטא, כמו שאיתא בחז"ל (יבמות..) ומצילות
אותנו מחטא.

ואפילו יתגבר על יצרו וישמור עצמו מליפול בפח
יוקשים, מכל מקום מידי הרהור לא יצאנו, ועל ידי זה גם כן
יכול לבוא להחטא הנורא של ער ואונן שנענשו במיתה
בידי שמים (ראה בראשית פרשת וישב), והיא עבירה גדולה
שקשה לשוב בתשובה כדאיתא בזוהר הקדוש ומביאו
המחבר בשו"ע אבן העזר סימן כ"ה.

ואיתא בספרים על המאמר רז"ל הכל תלוי במזל, ראשי
תיבות במז"ל במוציא זרע לבטלה, ואפילו אחד נולד במזל
מוצלח של בני חיי ומזוני רויחי, אבל על ידי החטא הנורא
הזה נעשה מזהב עפר ומאבד הכל ויסבול מחוסר פרנסה
ומחולאים וצער ועגמת נפש מהבנים, ואוכל מפירות
הבאוושים [הרקובים] בעולם הזה והקרן שמור לו לעולם
הבא להיות נדון במעמקי השאול, כי נעשה משוקץ ומתועב
בעיני ה' ונדחה ממחיצת השכינה מליהנות מזיו השכינה,

שעל הנאה זו קבלו חז"ל ואמרו ש"יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה".

וכתוב בספרים שהביאור "מכל חיי העולם הזה" היינו אפילו יחיה האדם כל ששת אלפים שנים של העולם הזה וימלוך על כל העולם, ולא יהיה לו אף פעם עגמת נפש, מכל מקום שעה אחת של הנאה מזיו השכינה עולה על כל זאת, וכל קורת רוח של הנאה זו נאבדת על ידי החטא הנורא של הוצאת זרע לבטלה בגרמת האשה המרשעת.

ומובא בספרים מעשיות מנשים שנתגלו לאחר מיתתן, ומעשה כזה אירע זה לא מכבר שהאשה הממונה על המקוה בעיר הקודש צפת בארץ ישראל הכירה באשה שבאה לטבילה שהיא אשה שנפטרה ואמרה לה שמוליכים אותה לטבילה להמקוה שהיתה נוהגת לטבול בעולם הזה, ועל כל פעם שאיחרה הטבילה תצטרך לבוא לטבול בעולם הזה, וכשירדה לטבול הכניסה האשה הממונה על הטבילה מבגדה להמים ונשרף הבגד מחום המים.

על כן אנו פונים לכל בנות ישראל הכשרות חס ושלום לא לאחר זמן הטבילה. ובזכות זה יזכו לבני חיי ומזוני רויחי וכל טוב.

פָּרָק ב

איך יכולה האשה להצליח עם בעלה בזמנים קשים, ועל ידי כך יתעלה ומתרומם כוכב מערכתו בבני חיי ומזוני בספר הקדוש שבט מוסר בפרק כ"ד וזה לשון קדשו:

(תנאי ג'): אם תראה האשה שבעלה דחוק אל תרבה עמו בשאלות אף על פי שהם צורך הבית מאד תצמצם עצמה. דכיון שרואה שאין בידו יכולת להביא מה תועיל שאלתה. ובראותו שנוהגת עמו באכזריות גם הוא מסיר אהבתו ממנה ומתאכזר עמה ושנאתו אותה שמרה נצח, ואם מתבייש ממנה מוכרח לעמוד על פרשת דרכים לגנוב ולגזול כדי למלאות שאלתה או לשום לדרך פעמיו בימים ומדברות, או נופל מן ההר וימות, או חיה דורסתו ויקבר שם ואין מעיד עליו ונשארה אלמנה כל ימי חייה ובניו כיתומים. לכן כראות האשה בעלה בדוחק תרבה עליו ברחמים לפני המקום ערב ובוקר וצהרים שירחמו בזכותה או בזכותו או בזכות בניו או בהצטרפות שלשתם יחד. ואדרבא בימי דוחקו תראה לו פנים שוחקות ותפייסו בדברים ותחזקהו בהבטחות, ובראות האיש אהבת אשתו עמו אף שהוא בחוסר כל נכנס שמחה בלבו ומסיר דאגתו ועל ידי כך יתעלה ומתרומם כוכב מערכתו בבני חיי ומזוני.

(תנאי ד'): אם רואה האשה שאירע לבעלה איזה תקלה או עלילת ממון שהעלילו עליו, והוא עצב ודאג, תדבר על

לבו דברי תנחומים ותקל הדברים הקשים בעיניו בדברים
המושכים לבו של אדם מדברי חן ופנים שוחקות. ותאמר
לו אהבת עולם אהבתיך ראיתי פניך כראות פני מלאכי
אלקים ועל כן יצאתי לקראתך לשחר פניך ואמצאך. לכה
דודי נרוה עד הבקר נתעלסה באהבים. וכשמוע האיש דברי
פיוסים כי נעמו מסיר עצבותו מלבו ואם מזדקק עמה יהיו
בניה טובים וחכמים מחוכמים, הפך המזדווג עם אשתו
בעצבות ודאגה, נוצר הולד משועמם וטיפש, כאשר אמרו
חכמי המחקר עכ"ל.

פְּרָק ג'

גודל מדריגת האשה הכשרה שעל ידה יכולים לזכות
להגאולה שלימה במהרה

- א -

אין לך עבירה שמארכת את הגלות ומאחרת את
הגאולה כמו עבירה זו של פגם הברית וכל זמן שישראל לא
יעשו תשובה על פגם הברית קודש לא יגאלו

ואין לך עבירה שמארכת את הגלות ומאחרת את
הגאולה כמו עבירה זו של פגם הברית, שהרי כל הגליות
היו עבור חטא זה (כמבואר בפנים הספר), וכל שכן כל זמן
שאינ מתקנין חטא זה אי אפשר להיות הגאולה, וכמו
שכתוב בספר עמק המלך כל זמן שישראל לא יעשו תשובה
על פגם הברית קודש לא יגאלו, והפוגם פגם הברית הוא
בנידוי וחרם ונקרא מומרה.

ג) זאת ידוע כי גלות מצרים וגלות בבל ומדי ויון וכו' היו על שחללו
את הברית וכל התוכחות של תורת כהנים הם על הפרת הברית כמו
שכתוב שם, "להפרכם את בריתי ואם תלכו עמי קר"י".

ואיתא בכתבי האריז"ל שגלות האחרון הזה והקללות שבפרשת כי
תבא היה על חטא זה כי מספר צ"ח רומז עליה (רצה לומר, צדיק ח' היא
המילה שניתנה לשמיני והיא נקראת יסוד צדיק).

מאן דעייל אות ברית קודש דיליה ברשו נוכראה, שבתא"י איהו טחול,
חמ"ה, איתתא בישא מרה. וגרים ליה לישראל לאתעקרא מארעא
דישראל. ומאן דעייל זרעיה בנשג"ז (נדח, שפחה, גויה, זונה) כאלו מערב

מה דאפריש קודשא בריך הוא דכתיב ויהי מבדיל בין מים למים, (תקוני זוהר תיקון מ"ח. ועיין עוד בתיקונים צ"ח ב', ועיין שם בתיקון מ"ו (פג, ב)).
 [פירוש הזוהר: מי שמכניס אות ברית קודש שלו ברשות זרה. שבתא"י הוא טחול, חמ"ה, אשה רעה מרה. וזה גרים לישראל שנעקרו מארץ ישראל. ומי שמכניס זרעו בנשג"ז (נדה, שפחה, גויה, זונה), כאילו מערב מה דאפריש קודשא בריך הוא דכתיב (בראשית א, ו) ויהי מבדיל בין מים למים].

ואיתא בילקוט פרשת כי תבא: הבא על נשג"ז (נדה, שפחה, גויה, זונה), עובר על י"ד לאוין, וחייב כרת בידי שמים.

ואיתא במדרש רבה פרשת נשא על הניאוף נחתם גזר דין שכן כתיב העל אלה לא אפקוד בם נאום ה', אמר הקדוש ברוך הוא על הכל אני כובש ועל הזימה אני כועס והריני מוסרן למלכות, ההא דכתיב עלו בשרותיה ושחתו, עד כאן לשונו.

ובספר יסוד יוסף איתא, אבות ירדו למצרים בסוד ידוע תדע כי גר יהיה זרעך היינו בשביל זרע לבטלה שהוציא אדם הראשון בק"ל שנה על כן יהיו בניך גרים. ונדע כי הגלות הוא כעין פגימת הברית רחמנא לצלן, כי הוא נקרא גזלן וכתוב משדד אב יבריאח אם, כי כשהאדם משחית זרעו גורם שילך רחמנא לצלן גם ההשפעה העליונות למקום אחר ואז משדד אב זה הקדוש ברוך הוא, ואז מבריאח האם כי דרך האם שתקבל מבעלה להשפיע לבניה כל די סיפוקם אבל האיש הנזכר לעיל גורם שלא יהיה לה המשפיע חס ושלוש. ויש לרמז בזה פסוק (ירמיי ל"א) "בכי תמרורים רחל מבכה על בניה" סופי תיבות מילה מאנה להנחם על בניה, כי סופי תיבות מילה, כי על ידי זה הלכו בגולה שפגמו בריתם, ומפורש בזוהר בפסוק "כי איננו" (שם) דמלכא קדישא סליק לעילא ולא אשתכח בגווה.

ואיתא בזוהר, כי על ידי פגם היסוד הקדוש ברוך הוא מסתלק לעילא, ולפיכך נרמז ב' פעמים מילה על כי כל ישראל נקראו גם כן על שם של יוסף, ועל שמו של בן בנה אפרים. עוד רמז בפסוק (שמות א') ואלה שמות

- ב -

פגם הברית גורם מיתת צדיקים, ואריכת
 הגלות - מי שמטמא בריתו נמשכה ערלתו
 והוי כלא נימול, - המפר בריתו אינו עומד
 לתחיית המתים, נוקמים ממנו בחרב נוקמת
 נקם ברית

איתא בספר ישמח משה פרשת דברים וזה לשונו:
 הצדיק אבד ואין איש שם על לב. הנה בעוונותינו הרבים
 כבר נכנס ביסוד (הנקרא צדיק) יותר מחצי, והגלות נקרא
 אבידה כדכתיב "ואבדתם מהרה כי אבוד תאבדון", ולכן
 כתיב הצדיק בה' הידיעה, ואין איש שם על לב עד כמה
 ומפני מה ולמה ואנשי חסד נאספים באין מבין כי מפני
 הרעה (המוציא זרע לבטלה שנקרע רע) נאסף הצדיק ויצאו

בני ישראל הבאים מצרימה, סופי תיבות מילה. עוד רמז פסוק (בחוקותי)
 כל ימי השמה ואתם וגו' סופי תיבות מילה. עוד רמז כתיב (איכה א') היא
 ישבה בגוים לא מצאה מנוח ראשי תיבות מילה רק תיבת בגוים מפסיקה
 באמצע, על ידי שפגמו בריתם נתחייבו גלות בין הגוים (בית יצחק).

ד) כדאיתא בגמרא המקשה עצמו לדעת יהא בנידוי דקא מגרי יצר
 הרע אנפשיה ונקרא מומר שכן דרכו של יצר הרע היום אומר לו כך ולמחר
 אומר לו כך עד שאומר לו לך עבוד עבודה זרה, ובית-דין של מעלה מנדין
 אותו, וכן כתב רבינו יונה שנקרא משומד לדבר אחד (קב הישר פרק ל"ד).

מה שיצאו ועדיין בן דוד לא בא. והנה אם היה הדור שומרי הברית, היו מתקנים מדת היסוד ולא היה נאבד בגלות, כי חרבו של עשו אינו שולט רק בכח מזל מאדים, ומי שנשפך ממנו דם מילה אין כח במזל ההוא לשלוט בו, אבל מי שמתמא בריתו נמשכה ערלתו והוי כלא נימול, ועל ידי זה נפסק השפע וגורמות מיתת הצדיקים ואריכת הגלות עד כאן לשוננו. ולא עוד אלא שתורתו אינה תורה ומצוותיו אינם מצוות, ואינו עומד לתחיית המתים, והמפר ברית

(ה) וזה לשון האור החיים הקדוש על התורה בפרשת אחרי (פרק י"ח פסוק כ') כי באמצעות שמירת העריות ימצאו הכנה בנפשותם לקיום מצות עשה, באומרו "את משפטי תעשו", ושמירת כל לאוין באומרו "חקותי תשמורו", מה שאין כן אם יתעב מעשיו בדרך ההוא, תחלה נפשו בתחלואי הטומאה ולא יקיים אחת מהנה כי טומאת חטא זה משרה טומאה על כל אברי הגוף שבאדם וכחותיו, וכיון שכן כל הלאוין לא ימנע מהם, כי בכל אבר יש טומאתו בו וכן מצות עשה. והגם שעושה לפעמים איזה מצוה אינה מצוה, כי לא יתרצה בה הקדוש ברוך הוא יתברך שמו על דרך אמרם "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" וגו' וכתוב "זבח רשעים תועבה", וכתוב לא תוסיפו הביא מנחת שוא קטרת תועבה היא לפני, כי אין חפץ לה' בהם, אלא במצוה הנעשה על טהרת הקודש, עד כאן לשוננו. וכתוב (ויקרא ב' ו') זאת תורת העולה וגו' פירש רש"י ללמד איזה מן הפסולין אם עלה ירד ואיזה אם עלה לא ירד כו' אלו שהיו פסולין בקודש כגון הין והטמא והיוצא, ואלו שלא היו פסולין בקודש כגון הרובע והנרבע אפילו אם עלו ירדו, הכוונה אלו בעלי עבירות שהיו פסולין בקודש שהעבירות שעשו הי' עוד עליהם קדושת הברית שעשו עבירות אחרות אבל חס וחלילה לא פגמו בריתם, אם עלו, אם עשו מצות ומעשים טובים שעולים למעלה לא ירדו אין דוחין אותם משם, אבל אלו שלא היו פסולין

נוקמים ממנו בחרב נוקמת; נקם ברית כמו שנאמר (יחזקאל י"א) "אלה האנשים החושבים און והיועצים עצת רע" וגו'

בקודש שעל ידי העבירות לא נשאר בקדושה כגון הרובע והנרבע שפגמו בריתם וחללו קדושתם אפילו אם עלו שעשו מצות ומעשים טובים שהם עולין למעלה ירדו דוחין אותן מלמעלה ומורידין אותם לגיהנם. (אוצר החיים).

(ו) כדאיתא בספר הקדוש ראשית חכמה (פרק י"ז משער הקדושה) מביא שם מכתובת יד מספר הזוהר פרשת נח: תא חזי בההוא זימנא דזמין קודשא בריך הוא לאחייא מתיא, כל אינון מתין דאשתכחו לבר בשאר ארעהון נוכראין, קודשא בריך הוא יברא להון גופייהו כדקא חזי וכו', בר אלין דמסתאבא וסאיבי ארעא באילין כתיב "וימחו מן הארץ" דייקא, ועלייהו אתמר (דניאל י"ב, ב) ורבים מישיני אדמת עפר יקיצו אלה, וסיפא דקרא אלה לחיי עולם ואלה לחרפות ולדראון עולם, עד כאן לשונו.

[פירוש הזוהר: באותו זמן שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות המתים, כל אותם מתים שימצאו בחוץ בשאר ארצות נכריות, הקדוש ברוך הוא יברא להם גופותיהם כראוי. חוץ מאלה שנטמאו וטמאו הארץ, באלה כתוב שהקשו וחלקו הקדמונים על זה, אין להם חלק לעולם הבא.]

וכתיב (תהלים ל"ד) פני ה' בעושי רע, פנים של זעם בעושי ומתקני את הרע בסטרא אחרא (בעון מוציא זרע לבטלה) להכרית מארץ זכרם דהיינו עצם הקטן הנשאר לעולם והוא לוז ואמרו חכמינו זכרונם לברכה שנשבר הסדן והעצם לא נשברה ובאלו שלא תיקנו הרע יתצנו ויכרת ולא יזכה לתחית המתים. אבל הצדיק (שומר הברית) נאמר בו שומר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה שהיא אותה העצם המיוחדת שקורין לוז לא נשברה אלא היא בקיומה לקום בתחית המתים (ליקוטי תורה).

(ז) כי חטא זה חס ושלום מפריד אלוף, כי זה כמו חטא פעור שפערו עיניהם להסתכל במקומות שאינם צריכין והתבוננו על בתולה ולא נטרו כראוי את התרין סרסורין שהם עינא ולבא, ועל ידי זה באו למעשה דבנות

מדין, כי אז כלי המעשה גומרין, ופגמו ברזא דברית דרגא דצדיק, וממילא על ידי זה הפסידו לב ועין השגחתו יתברך שמו עליהם, כי הוא מפריד אלוף לא יראה מאורות, ועל ידי זה היתה בסוד הנוקמת נקם ברית רזא דיוד תתאה ובי' ה' תתאה הוא החרב הנוקמת כנודע וכו' ונעשה צירוף משחית ויצא המשחית (שפת אמת).

ואיתא בזוהר (פרשת ויחי חלק א' דף ר"מ עמוד ב') אלא ודאי עיקרא דמילה אות קיימא קדישא יהיב קודשא בריך הוא ורשים ליה בבני נשא בגין דינטרון ליה ולא יפגמון ליה בפגימו האי רשימא דמלכא, מאן דפגים ליה הוא קאים לקבלה (ויקרא כ"ו) חרב נוקמת נקם ברית לנקמא נוקמא דברית קדישא דאיתרשים ביה, ואיהו פגים ליה, ומאן דבעא לנטרא האי אתר יזדרז ויתקן גרמ' ושוי לקבליה בשעתא דיצרא בישא יתקף עלוהי להאי חרב דקיימא על ירך לאתפרעא ממאן דפגים להאי אתר, עד כאן לשונו.

[פירוש הזוהר: אלא ודאי עיקר הדבר, אות ברית קודש נתן הקדוש ברוך הוא, ורשם אותו בבני אדם, כדי שישמרו אותו ולא יפגמו אותו בפגימה לזה רושם המלך, ומי שפוגם אותו הרי עומדת לנגדו חרב נוקמת נקם ברית. לנקום נקמת הברית קודש שנרשם בו, והוא פגם אותו. ומי שרוצה לשמור זה המקום, יזדרז ויתקן עצמו, וישים לנגדו בשעה שיצר הרע יתחזק עליו זו החרב שעומדת על ירך, להפרע ממי שפגם זה המקום.]

וכן איתא בזוהר (פרשת וארא דף כ"ו עמוד א') "גורו (איוב י"ט) לכם מפני חרב" (ויקרא נ"ב ב') כי חמה עונות חרב למען תדעון שדון. שדין כתיב. גורו לכם מפני חרב, מאן חרב דא (ויקרא כ"ו) "חרב נוקמת נקם ברית", דא האי חרב קאי לאסתכלא מאן דמשקר ביה בברית. נוקמא דנקמין מניה האי חרב הוא הדא הוא דכתיב (איוב י"ט) כי חמה עונות חרב, מאי טעמא, בגין דמאן דמשקר בברית פריש תיאובתא, ולא נטיל

וידוע שבכל מקום דכתיב און או רע הכוונה על פוגמי בריתם, מה כתיב בתריה חרב יראתם וחרב תבוא עליכם וגו' בחרב תפולו, פוגמי הברית גורמים חרב ורעב ומגפה ומיתות משונות^ח בעולם חס ושלום, וגורמת שנאת האומות עלינו^ט, כדכתיב (תהלים ק"ה) הפך לבם לשנא עמו לפי

מאן דנטיל, ולא יהיב לאתריה, עד כאן לשונו. (ועיין בתנא דבי אליהו פרק י"ח מעשה נורא עם אליהו הנביא, ואין כאן מקומו להזכיר).

[פירוש הזוהר: פתח רבי שמעון ואמר, גורו לכם מפני חרב כי חמה עונות חרב למען תדעון שדון. שדין כתוב. גורו לכם מפני חרב, מי היא חרב. זו חרב נוקמת נקם ברית, שהרי זו החרב עומדת להסתכל במי שמשקר בברית, שכל מי שמשקר בברית, נקמה שנוקמים ממנו, בזו החרב היא. זה הוא שכתוב כי חמה עונות חרב. מה הטעם. מפני שמי שמשקר בברית מרחיק הרצון, ולא נוטל מי שנוטל, ולא נתן למקומו].

ח) כדאיתא בזוהר (פרשת שמות דף ג' עמוד א' ועמוד ב') ועל דא קודשא בריך הוא מסתלק מעלמא וחרבא וכפנא ומותנא אתיא על עלמא וכו' ועל דא רוחא דקודשא עביד בכיה ועלמא אתדן בכל הני דינין, ווי להאי בר נש, ווי ליה, טב ליה דלא יתברי בעלמא.

[פירוש הזוהר: ועל זה דוחין השכינה מהעולם, ועל זה חרב ורעב ודבר באים על העולם וכו', ועל זה רוח הקודש בוכה, והעולם נידון בכל אלו הדינים, אוי לאותו בן אדם, אוי לו, טוב לו שלא יברא בעולם.]
ואיתא במדרש הנעלם מסטרא דשמאלא "קץ כל בשר", למאן דמסתכל אות ברית בשר קודש.

ט) כדאיתא בתיקוני זוהר (תיקון שתסרי) כד לא נטרי ישראל ברית מילה וכד ישראל מסאבין בברית מילה אתפסיק נבועי דנקודין וכו' מה כתיב שם, "פצו עליך פיהם כל אויביך שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו". עד כאן לשונו.

דאיתא במדרש שבאו לבטל ברית ולהיות כמו המצרים לפיכך הפך לבם לשנוא עמו. ויש לרמז בזה פסוק (שמות א') בגזירה הראשונה כתיב הנה עם בני ישראל וגו' סופי תיבות מילה וכתוב בתריה "הבה נתחכמה לו" שיפגמו בפגם הברית ועל ידי כן נוכל בנקל להשמיד אותם חס ושלום כמו שכתוב "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו", ומתגברים האומות ומושלים עלינו. חס ושלום, כדאיתא בפסוק (תהלים ק"ו) "ויטמאו במעשיהם ויזנו במעלליהם ויחר אף ה' בעמו וגו' ויתנם ביד גוים וימשלו בהם שונאיהם" וגו'.

ועוד איתא בתיקוני זוהר (תיקון תליסר דף כ"ט עמוד א') כד לא נטרי ישראל ברית מילה מתגברין עליה עובדי כוכבים דאינון המים הזדונים (תהלים קכ"ד ה') עכ"ל.

[פירוש הזהור: כאשר לא שומרים ישראל ברית מילה מתגברות אומות העולם, שהם המים הזידונים.]

ובזה מובן הפסוק אחר כך "והמים גברו מאוד מאוד". וכמו שנתקיים לא עלינו שה"מים הזדונים" הרשעי ישראל גברו עלינו מאוד מאוד.

(י) איתא בתיקוני זוהר (תיקון כ"ב, דף ס"ו ע"א) מאן דמשקר בברית גרים לאסתלקאה מניה שכנתא דאיהו יחודא דקודשא בריך הוא וישלוט עליה שד דאיהו אל אחר וגו' ובגין דא אמר קרא "לא תשתחוה לאל אחר" ובהווא זימנא דשלטא על בר נש שד דאיהו אל אחר, איהו משתעבד ביה בכל מיני עינויין וחובא דא גרים לישראל לאשתעבדא בהון אומין דעלמא, עד כאן לשונו.

- ג -

כל הצרות שבאים עלינו הכל עבור זה החטא

וכל הצרות שבאים עלינו הכל עבור זה החטא» כי בזה
נותן כח וחיות לסטרא אחרא קליפת עמלק ועשו ששונא

[פירוש הזוהר: מי שמשקר בברית גורם שהשכינה מסתלקת ממנו
ושולט עליו ש"ד "שטן", דאיהו א-ל אחר וגו']

(יא) כתב האריז"ל, שכל צרות שבעולם הכל בשביל חטא זה ובנים
המשחיתים הן הן המזיקין אותו וגורמין לו כל ההיזקות וזה שנאמר
מהרסיך ומחריביך ממך יצאו.

וכן כתב בעל חסד לאברהם (בחלק עין גדי נהר כ"ו) וזה לשונו: הטיפין
היוצאין לבטלה הם הנקראים נגעי בני אדם שהם עושים נגעים גדולים
לבני אדם לשבור כדו ולשרוף גרנו ולהחריב ביתו ולשפוך יינו וכיוצא מאלו
הענינים הקטנים הבאים לאדם בגרמא כאלו עשה ביד, והם אלו שהם
מופקדים על כך, מתקרבים אל אהל האדם ואל משכנותם להחריבו כמה
שאפשר ברשות ושלא ברשות כשהוא מוציא מפיו דבר תקלה. וזה שאמר
ישעי' בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי, רצה לומר הרי בנים אתם לי
שבראתי אתכם וגדלתי אתכם והיה מן הראוי לחלוק לי כבוד על ידי
שהטבתי עמכם כל זה ואתם פשעתם בי, הוי גוי חוטא עם כבוד עון כי גדול
עונכם מנשוא, זרע מרעים בנים משחיתים, רצה לומר ממעשים האלה
אתם ממש דומים לשכבת זרע היוצא מן המריעים, שאותן טיפות הם לו
בנים שילדם והם לו משחיתים, שכל דבר שנשחת הכל בא על ידם,
וגורמים לאביהם שבשמים שבראם, וגדלם על כלם והם גורמים כל
הרעות, כן אתם לי ממש בית ישראל, שבנים אתם לי וגדלתי אתכם ואתם
פשעתם בי, אוי לרשע רע, או לאותו רשע הנקרא רע שמוציא זרע לבטלה
שגמול ידו יעשה לו ידו דייקא זה שפועל בידו להוציא זרע לבטלה זה עצמו

את הברית כמו שכתוב (יחזקאל לה) אם לא דם שנאת וגו' עיין במדרש, והם חוטפין כל ההשפעה אליהם וממילא יחסר ההשפעה אלינו כי הוא משפיע רק לאומתו ואין לנו אפילו התמצית כידוע כי מדת היסוד היא מקור הברכה צדיק יסוד עולם. וכאשר מקלקל הצינורות והזרע יוצא למקום זר שאינו ראוי, אז נהפכת ההשפעה ותרד הברכה אל מקום הידוע בארות בארות נשברים.

על כן כל עוד שיתרבו בינינו הרשעים מפירי ברית ומוציאים זרע לבטלה ובוועלי נשים נכריות כן יתרבו הצרות וכובד הגלות, ועל כן כאשר בעת הזאת היא עקבתא דמשיחא וקרוב לעת הגאולה שיקוים בנו ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, והאלילים כליל יחלוף, על כן יתגבר היצר הרע מאוד מאוד ועושה כל התחבולות ועצות להרבות רשעים מוציאי זרע לבטלה ומפירים בריתם למען יתארך הגלות ויהיה לו חיות כי זה כל חיותו. וידוע כי כן דרך כל

יעניש אותו ויפרע ממנו ואיך הוא נפרע, אומר הכתוב עמי נוגשיו מעולל, רצה לומר, שכל הנגישות והצרות שבאים עליו הכל בא לו מעולל, רצה לומר אותו עולל נעשה משחית והוא הביאו לעולם הוא עצמו נוגשו בכל הצרות בחייו ובמותו (קרבן שבת).

ובזוהר הקדוש פרשת תזריע (דף מ"ט עמוד ב'): א"ר יצחק לפי דרכיו הרעים של האדם גורם נגע בעולם. והדין שורה בעולם. וזהו נגע צרעת, נגע צרעת הרי נתעוררו בו החברים. אבל צרעת כתרגומו. אמר רבי יהודה מה תרגומו. סגירו. שסוגר ואין פותח, וכאשר נסגר ולא נפתח זה נקרא נגע.

דבר קודם שתכלה תתגבר מאד כמו הנר שבהגיעו קרוב להיות נכבה יתלהב ביותר, וכן הרוח שמנשב על האש ורוצה לכבותו עוד תתלהב יותר בגבורה יתירה, וכן החולה קודם יציאת נשמתו מתחזקים כחותיו ונראה כי הוטבה מחלתו. ועל כן בא היצר הרע והשטן וערכב את העולם והביא חשך בעולם, חדשות אשר לא שערום אבותינו מעולם ורבו כמו רבו כעת פוגמי בריתם רחמנא לצלן.

פָּרָק ד

השומר ברית כאילו קיים כל התורה,

והפוגם בברית כאילו עבר על כל התורה כולה

נעשה מנהג אותיות גהנם שהבחורים והבתולות בוחרים בעצמם את זוגם בלא שאלת הוריהם, ועל כן ילכו יחד נערים עם בתולות לשוח ולטייל, ובפרט אחר האירוסין אז אינו זז ממנה ולבו גס בה ומתלווצץ עמה ומשחק עמה ועל כן בא לידי קישוי אבר ולידי הוצאת זרע לבטלה כידוע. ואיך יכולה להיות לו הצלחה בזיווג זה אם על ידי זה במקום תיקון פגם הברית הוא פוגם כל כך שעובר על ידי זה על כל התורה כולה כלשון הזוהר כאלו משקר בכל

אורייתא כולא, כדכתיב (ישעיה כ"ד) עברו תורות הפרו חוק, רצה לומר אם הפרו חוק הברית שנקרא חוק כאלו עברו על כל התורות.

יב) איתא בתיקוני זוהר (תיקון ס"ו) מאן דעאל זרעיה בנדה גויה זונה שפחה [נשג"ז] כאלו מערב מה דאפריש הקדוש ברוך הוא דכתיב ויהי מבדיל בין מים למים מי נדה למי דכיא, דהא אסור והא מותר דא כשר ודא פסול דא טומאה ודא טהרה, אלין אינון שיתא סדרין דאתיהיבת בהון משנה לאפרשא בין טוב לרע. ושם בזוהר (ויקרא דף י"ג, ועיין זוהר פרשת שמות דף ג' ע"ב, ועיין עוד בתיקונים דף צ"ח ע"ב, ובתיקון מ"ו (פ"ג ב')) מאן דמשקר בהאי ברית כאלו משקר בכל אורייתא כולא. (זוהר ויקרא נ"ב).

[פירוש הזוהר: ומי שמכניס זרעו בנשג"ז (נדה, שפחה, גויה זונה), כאילו מערב מה דאפריש קודשא בריך הוא דכתיב (בראשית א, ו) ויהי מבדיל בין מים למים וכו', שהם (מים למים) מי נדה (מים טמאים, שמשם שורש העריות) למים טהורים (שמשם זרע קודש) שזה אסור וזה מותר אלה הם ששה סדרים שנתנה בהם המשנה להפריש שערב אותם אדם ודורות שבאו אחריו.]

ויש לרמז בזה פסוק (שמות י"ב) "ושמרתם את הדבר הזה" בגי' תרי"ג עם הכולל ובגי' ברית זה המילה, לרמז, שאם שמר את הברית כאלו מקיים כל התורה ואם פוגם בברית כאלו משקר בכל התורה. מאן דחמיד אתתא אחרא כאלו אעבר על אורייתא כולא. ברם לא אית מלה דקיימא קמי תשובה. (זוהר ויקרא ע"ח ב'). [ועיין עוד תיקוני זוהר תיקון מ"ח. זוהר פרשת נח דף ס"ב עמוד א'. פרשת ויחי דף רי"ט עמוד ב'. פרשת ויקהל דף רי"ד עמוד ב']. ואורייתא אקרי ברית וקודשא בריך הוא אקרי ברית והאי רשימא קדישא (מילה) אקרי ברית (זוהר ויקרא דף ע"ג). כל מאן דנטר האי ברית דעלמא אתקיים עליה אקרי צדיק (זוהר בראשית דף נ"ט).

פָּרֶק ה'

הדרכות ועצות טובות לאדם הרואה

שיצרו מתגבר עליו ורוצה להינצל מחטא

אדם הרואה שיצרו מתגבר עליו ובא לידי חימום או מחשבה ויוכל לבא לידי חטא אין להשגיח בכל זמנים הללו אלא יעשה מעשהו בסתר בהצנע לכת וכל שאפשר לשנות ישנה

ראוי לדעת ולשים אל הלב דכל הזמנים שכתוב בשלחן ערוך שאסרו בעונה רק שלשה מהן אסורין בהחלט בלי שום צד היתר והן: (א) יום כיפור. (ב) תשעה באב. (ג) אבלות שלו או שלה. אבל שאר כל הזמנים הנ"ל, וכן בחול ולפני חצות לא ניתנו אלא לאדם המלא ביראה ולא יחטא חס ושלום על ידי זה לא בהרהור ולא במעשה, אבל אם אדם רואה שיצרו מתגבר עליו ובא לידי חימום או מחשבה ויוכל לבא לידי חטא אין להשגיח בכל זמנים הללו אלא יעשה מעשהו בסתר בהצנע לכת וכל שאפשר לשנות ישנה ולזכות יחשב לו כי לטובה מתכוין להנצל מלבא לידי חטא אחר גדול ממנו, והכל לפי מה שהוא אדם".

(ג) **כדברים** האלה נמצא במשנה ברורה סימן ר"מ (סעיף קטן ז') בשם חכמת אדם, וכבר קדמו בחידוש זה הטורי זהב בספר דברי דוד פרשת מקץ אפילו לענין שנת רעבון שמקורו בש"ס ושלחן ערוך, וכן מבואר בשאלות ותשובות שבות יעקב (חלק ג' סימן ל' מובא בשערי תשובה סימן תקע"ד. ועוד הפעם במשנה ברורה סעיף קטן מ"ו). וכן כתוב בטהרת

ישראל (אור החיים סימן ר"מ דין י"א). ובבן איש חי (פרשת נצבים אות ט'). ובסדר היום הלכות ראש השנה ברמיזא. בעל פלא יועץ בחדס לאברהם (סימן ר"מ אות ד'). משנה ברורה שם בשם בית מאיר לאבן העזר. כף החיים (סימן ר"מ אות ב' ה'). ערוך השולחן (סימן ר"מ ו' וסוף סימן תקע"ד). כף החיים (סימן תקנ"ד וסימן תקפ"א אות פ"ח). וכן הוא בסידור שלי"ה, וקצה המטה (סימן תקפ"א אות צ"ח). טהרת ישראל (סימן ר"מ דין י"א).

לינצל מהרהורי עבירה:

ודע דאף על גב שרובן נקטו פן יבא לידי מכשול אין הכוונה שצריך להיות ברור דבא לידי מכשול או על כל פנים קרוב לודאי אלא כל שהרהורים רודפין אחריו גם כן בכלל איסור תורה פן יבא לידי מכשול וכמבואר בסמ"ג לא תעשה קכ"ו דדרשת חז"ל ע"ז (דף כ:): כתובות (דף מו.) שלא יהרהר אדם ביום לבא לטומאה בלילה דרשה גמורה הוא ולא אסמכתא. וכן כתוב התוספות בעבודה זרה שם ורמב"ן חולין (דף לז:): וביראים סוף סימן רל"ג דמצינו שהוצרך הכתוב כפרה על הרהור עריות במלחמת מדין. וכן באגרת התשובה להרבינו יונה (אות כ') דאסור להרהר באשה מן התורה אפילו פנויה מובא בארחות חיים (ח"ב דף קי"ג) ובבית שמואל אבן העזר (סימן כ"א סק"ד). וכן הוא בסמ"ק (מצוה כ"ד). והמעין היטב בפוסקים הללו יראה דאין הבדל כלל בין אשתו לאחרת אלא כל שהרהור זו ביכולתה להביא לידי מכשול איסורו מן התורה, וזה פשוט, וכן העלו האחרונים. ואם כן לא מבעיה שיבא לידי מכשול אפילו בצד הספק. אלא אפילו לא יבא לידי מכשול אלא רצונו למיגדר שלא לבא לידי הרהורים גם כן בכלל זה. וכן כתוב בכף החיים שם דאפילו למנוע הרהורים.

ויש להוסיף לזה סמוכין ממה שכתוב בשאלות ותשובות חת"ס (יור"ד ק"ע) דמה שהרגילו לומר דעונת ליל טבילה מצוה משום דעל ידי כן האשה זריזה למיטבל דרוצה אשה בקב ותפלות ואילולי כן היתה

מתעצלת ולא היה לבעל פת בסלו **ובא לידי הרהור עבירה חס ושלום** וכו' עכ"ל. הרי דלדעתנו טעם ליל טבילה להציל מהרהור עבירה חס ושלום, וכיון שהקילו בכל הזמנים (לבד מהג') בליל טבילה הוא הדין להציל מעבירה. ועוד דכיון שענין מניעת העונה בשאר הזמנים כגון שנת רעבון ותשעה באב שחל בשבת להצטער עם הצבור מכל מקום נטו להקל במקום טבילה על אחת כמה וכמה להציל מהרהורים שהן מן התורה וחמורים פי כמה וכמו שכתוב הטורי זהב שם דכל שהכוונה למצוה אינה בכלל האיסור.

ועל אחת כמה וכמה בזמנים שעל פי קבלה אין לזווג במועדים וחגים שחומרתן או מטעם דהם כחול לענין זיווג או לתוספת קדושה וטהרה. פשוט לכל דהתחלת טהרה לטהר מחשבות לבנו מהרהורא דאיסורא ואחריו בא למיגדר עצמו גם מן ההיתר.

ובתומר דבורה (פרק ח') להרמ"ק דצריך ליזהר אפילו בדיבור טהור אם מביא לידי הרהור שלא בליל תשמיש. וכן לא יסתכל וכו' דיבא על ידי זה לידי הרהור ורחמנא ליצולן כל הצרות באים עליו על ידי זה ולהיפך הנשמר מכל הנ"ל צומח למעלה בין ברוחניות בין בגשמיות. וכל טובת האדם תלוי בזה כמו שרואין בחוש (טהרת ישראל קפ"ד באות כ"ג).

ודוק חכמת אדם המובא במשנה ברורה וטהרת ישראל סימן ר"מ וזה לשונו: וכל זה אינו אלא לאדם שהוא מלא ביראה ולא יחטא חס ושלום, אבל אלו וכו' ועל ידי זה באים חס ושלום לידי כמה מכשולים מצוה לשמש, עכ"ל. כתוב להדיא דהזמנים נגבלו להמלא ביראה ולא יחטא, וכל שבכלל חטא אינו בכלל זה. גם הסיום כמה

מכשולים מורה על זה שגם הרהור בכלל. ואף על פי כן עליו להזהר כפי כחו שלא יהי' הוא המרגיל להרהורים על ידי מחשבה או דיבור או הסתכלות של תאוה.

ועיין בדרך פקודיך להגאון הקדוש בעל בני יששכר (מצות עשה א' חלק הדיבור אות ח') וזה לשונו: הנה עונת תלמיד חכם הוא משבת לשבת אבל מי שלא קיים המצוה מדאורייתא הנה לדעתי אסור להחמיץ המצוה רק מחוייב להשתדל במצוה בכל עת המוכשר על פי תכונת גופו ובריאותו עד שתתעבר אשתו ועד שיקיים המצוה דאורייתא הנה לא יתנהג על פי חומרת בעלי הקבלה אפילו אם אפשר לו בלא חטא. זה מה שנראה לי, ואפשר גם חכמי הקבלה יודו לזה. ועיקר קפידתם הוא במי שכבר קיים המצות עשה דאורייתא אז ישתדל ליתן פריו בעתו דייקא בכדי להמשיך נשמות טהורות וקדושות, עכ"ל.

ונראה עוד לפום ריהטא דאם אחר ראש השנה מגיע עונה הסמוך לוסתה וקיים חשש שיבא הוסת וחושש שעל ידי אריכות הזמן (ראש השנה ב' ימים, יום הפרישה, ואחר כך משך הוסת וז' נקיים לכל הפחות י"ב ימים ועל הרוב יותר) פן יבא לידי מכשול גם כן מותר בראש השנה או שאר זמנים הנ"ל שהחמירו בו דגם זה בכלל ההיתר למי שאפשר לו לבא לידי מכשול, וכן כל כיוצא. והמשכיל ישים כל זה ללבו.

ודע דבכל מקום שהתירו העונה בזמן קדוש כמו ראש השנה, או שבועות – שמיני עצרת – ליל פסח, אין לשכוח אזהרת השל"ה שלא להאריך רק המוכרח לקיום המצוה דבאופן זה יוסיף טהרה וקדושה.